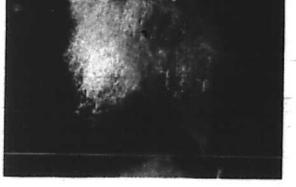
בסוד שיח

הגר"ש ישראלי: "נגד גיוס תלמידי ישיבות"

מאת שאול שיף

ראש ישיבת "מרכז הרב" וחבר מועצת הרבנות הראשית, חתן פרס ישראל, הגר"ש ישראלי שליט"א שולל מכל וכל את עמדת "נאמני תורה ועבודה" בכל הקשור לגיוסם של תלמידי הישיבות לצה"ל. ביום רביעי השבוע כאשר פנה "הצפה" אל הגר"ש ישראלי וביקש את תגובתו, כיצד על המפר"ל לנהוג באופוזיציה השיב הגר"ש ישראלי כי עליה להתמקד באותם סעיפים במצע הקואליציוני ארץ-ישראלי, הרחבת ההתיישבות ביש"ע והחוקים התורניים.

הגר"ש ישראלי הביע הסתייגותו מהפרסומים של "נאמני תורה ועבודה" בדבר השתמטותם של בחורי ישיבה מצה"ל ואמר: "אנחנו לא בעד גיוס בני ישיבות לצה"ל. "נאמני תורה ועבודה" אינם מבטאים בעניין זה את הקו של המפר"ל. המפר"ל היא נגד שינוי במצב הקיים. המפר"ל היא נגד משתמטים (הכוונה לכאלה שרשומים בישיבות אך עוסקים בעניינים אחרים) אבל לא נגד שינוי המצב הקיים". יצויין, כי הגר"ש ישראלי הביע מורת-רוחו גם מהתשדיר בתעמולת הבחירות של המפר"ל בטלוויזיה שהתייחס לגיוסם של תלמידי ישיבות לצה"ל.

רבין: "אל תסגרו דלתות"...

את הערוצים למיועד לכהונת ראש ממשלו יצחק רבין פתח המזכיר המדיני של הקיבוץ הדתי, אברהם שטרן, הרוחש לו יידידות, ולו גב קשרים טובים עם עתודי הנאמן, שמעון שבס.

בשיחה עם יצחק רבין למחרת בחירתו איחל לו שטרן הצלחה למען עם ישראל ומדינת ישראל ונמנע מלפתח שיחה בנושאים קואליציוניים. ואז מר רבין אמר: "אברהם אני רק מציע לכם דבר אחד: "אל תסגרו דלתות". שטרן השיב: "אל תסגרו גם אתם."

נכון לרגע זה, יום רביעי בבוקר, היה זה יצחק רבין שנעל את דלת בפני המפר"ל כהשפעתם של ח"כ חיים רמון וח"כ עוזי ברעם.

המזכיר המדיני של הקיבוץ הדתי עודד בישיבות הסיעה והלישכה את ההדברות עם מפלגת העבודה, בטענה, כי אין זו דרכה של המפר"ל לפסול מראש מפלגה ציונית איזושהי. ואמנם כן, הוא אישית שמר על קו פתוח עם בכירים במפלגת העבודה והתרשם, כי יצחק רבין מעוניין בהשתלבותה של המפר"ל בקואליציה זאת, כדי לאזן את מר"צ ו"היונים" במפלגתו. ששרון סובע את הסיסמה אין ללכת בכל תנאי לקואליציה ואין ללכת בכל תנאי לאופוזיציה.

"לא צריך להיות בפאניקה"

מאיר הרניי (קדומים) העומד בראש הוועד לתנועה בטוחה ביש"ע, מבטא את הקול השקול במזיגות הלא מוכתרת ביהודה ושומרון. (ומנהיגות נבחרת אינה קיימת ביש"ע). גם הכתבים המכונים "השמאלנים" מתייחסים אליו בכבוד, משום סובלנותו ונכונותו להקשיב, לפתוח, לעמדת הזולת. בימים של תוהו ובוהו אידיאולוגי, כאשר צומת ומרץ חוברים יחדיו וח"כ אברום בורג כבר מצא בבתי עלמין גם כאלה המפיתים עצמם באהלה של תורה, טוב להאזין להערכותיו של הרניי.

מתיישבי יש"ע צפויים לימים קשים...

הרניי: בגדול אני חושב שלא צריך לחזות בפאניקה ולא צריך להיכנס לכוננות פגיה. החיים השוטפים, חינוך ושרותים מונציפאליים ובכלל כל חיי היום-יום, הם בלתי ניתנים לשינוי. יצחק רבין הוא ראש ממשלת-ישראל ולא ראש ממשלה של חברי מפלגת העבודה בלבד, ויש לו חובות כלפי כל האזרחים. 130 אלף תושבי יש"ע זו אוכלוסיה מספיק גדולה שאי-אפשר להתעלם ממנה. אם כי אני לוקח בחשבון, שבכמה תחומים החיים יהיו אכן קשים יותר מבעבר אבל הבסיס אינו ניתן לשינוי. אשר לבנייה ולפיתוח – נושא בניגוד לעמדתם של מזכ"ל המפר"ל, ח"כ הרב יצחק לוי והמזכיר המדיני, ח"כ שאול יהלום; כי אין לנהל מו"מ עם מפלגת העבודה, אם מר"צ אמורה להיות שותפה בממשלה. אלא שהיה זה דיווקא אברהם שטרן שכבר בפגישה הראשונה עם צוות המו"מ של מפלגת העבודה חש, כי שלוחי מר"צ במפלגת העבודה מעדיפים שותפות עם החרדים על-פני שותפות עם המפר"ל הנושאת עמם בעול בבניין, בהתיישבות ובהגנת הארץ. בפגישה זו עם צוות המו"מ המורחב של העבודה, תקף שטרן בחריפות את יצחק בן-אהרון אבי הקונצפציה של הידברות עם החרדים, שדיבר כזכור, על הצורך לנתק את המפר"ל "מעטיני המדינה". שטרן הזכיר, כי בן-אהרון ממנהיגי התנועה הקיבוצית יודע בעצמו שאינו בא בידיים נקיות בנושא זה ושל התחברות לעסיני המדינה).

בפגישות המצומצמות לא השאיר ח"כ רמון מקום לספק איפה היה רוצה לראות את המפר"ל בכנסת ה-13.

מספר שטרן: חשנו, כי ישנם שני זרמים, מצד אחד חיים רמון שהתנגד כלפנו בחוסר סבלנות ובבוטות, בעיקר כלפי חנן פורת ולעומתו האחרים בצוות מיכה חריש, משה לובלסקי ודוד ליבאי ניהלו שיחות עניינית ואף העידו לרמון על התנהגותו הבלתי חברית והמתפרצת. "נכון", – אמר רמון – "אנחנו לא רוצים אתכם, מר"צ היא מפלגת האחוז שלנו ועמה יש לנו ברית טבעית ולא אתכם".

המו"מ עם מפלגת העבודה התקיים משום הפניות הרבות של מצביעי מפר"ל לבחון את האופציה עם מפלגת העבודה, לנוכח תוצאות הבחירות לכנסת, בין הפונים רבים ממתיישבי יש"ע.

ראשי המפר"ל שר החינוך והתרבות, זבולון המר ושר הדתות, פרופ' אבנר שאקי בחרו להשאיר את ניהול המו"מ בידיו של יו"ר הסיעה חנן פורת, כדי שאיש לא יוכל לטעון שהסוגיות המדיניות לא נשקלו היטב בגלל שיקולים אישיים של חברות בממשלה וכיו"ב. לשבתו של ח"כ פורת ייאמר, כי ניהל את המו"מ ללא משוא-פנים לעמדותיו האישיות, אך בהחלט נזהר שלא לחצות קווים אדומים. אלא שמפלגת העבודה החליטה להתחבר דיווקא אל כאלה שלא יהיה לה כל קושי לירוק בפרצופם ולשסות בהם את הציבור בנקל, אם לא יילכו בתלם שיתוו שולמית אלוני ואמנון רובינשטיין.

זה הוא קצת יותר בעייתי, אבל גם כאן אם ישלימו את כל מה שהתחילו, ואני לא רוצה להיכנס כאן לפרסים מה ראוי להמשך בנייה ומה לא) נצליח בארבע השנים הקרובות להגיע ל-200 אלף איש ביש"ע, וזהו קצב גידול מספיק טוב. אני לא חושב שמישהו ציפה לדברים גדולים יותר בתקופה הזאת.

אם מישהו ישים בראש מעייניו את המטרה להרוס ולקלקל את מה שנבנה ביש"ע, אז נחזור לרמה שלפני 1977, דהיינו כבר הוכחנו שאפשר לחיות בשיטה יותר פשוטה. לגדל ילדים ומשפחות בקוויונים זו אינה משאת נפשנו, אבל גם את זה אפשר...

ש. איך אתה מסביר את העובדה שצומת ומרין אינן מתקשות כלל לחיות בכפיסה אחת?

הרניי: אני לא רואה כאן הפכים כל-כך גדולים. "רפול" הרי מקורו בתנועת העבודה. הוא אולי מאמין שיעלה בידו לשנות את הדברים בשטח, והשאלה אינה צריכה להיות מופנית אליו, אלא אל מר"ץ, איך הם מוכנים לשבת עם "רפול". אחד כמו "רפול" יכול לשנות ולעשות דברים שלא יעמו להם וזה צריך היה להפריע להם מתוך הכרתם אותו.

ש. אמש (יום ג') שוב נפל יהודי קורבן לרצח "על רקע לאומני" וחסוף אינו נראה באופק. קולכם משום מה אינו נשמע?

הרניי: כבר לפני ארבע וחצי שנים אמרתי ובחבתי. כי כך ייראו פני הדברים ואינני חכם לאחר מעשה. בפגישה עם יצחק שמיר עוד לפני האינתיפאדה, העלנו בפניו את העובדה כי מחנות בני-עקיבא מרוכזים במקום אחד וכי ההורים נתבקשו להציב שמירה עליהם, דברים שלא היו כלל קודם לכן. אני חושב שלא יצחק שמיר ולא כוחות הבטחון התייחסו ברצינות הראויה לכתיבת שעל הקיר, ובמובן, אם לא מטפלים בדברים באופן יסודי בתחילתם, אז אלו הן התוצאות. כתבנו לראש הממשלה וישנן עדויות בכתב, שבעיית האינתיפאדה אינה בעייה של יהודה ושומרון. מדובר בהתעוררות לאומית, וזו רק שאלה של זמן, שהסרור על כל מרכיביו יחצה את הקו הירוק מיש"ע להתיישבות הוותיקה קרי ערי ישראל. והראייה שיותר אזרחים ישראלים נהרגו בצד הישראלי של הקו הירוק מאשר ביש"ע.

ש. ימהי הפתרון?

הרניי: להערכתי הפתרון מונח במלה תקרה. כל עוד שלערבים תהיה תקוה, וזו תלך ותגבר בעקבות הצהרות מנהיגים על ויתורים וכיו"ב – הם רק יחריבו את פעולות הטרור.

ש. האוטונומיה אינה פתרון?

הרניי: עד שנגיע לאוטונומיה זה יקח זמן רב.

ש. מר רבין התחייב לשטח חדשים...

הרניי: רבין רוצה הרבה דברים, אבל זה לא הולך לפי הרצונות או משאלות הלב.

שיהיה ברור: כאשר נגיע לאוטונומיה, הם יצרו למעמ את התוקפים האמיתית – הקמתה של מדינה פלשתינאית ולאחריה הם יעלו על סדר היום ועל ראש שמחתם את ירושלים והסיפור לא ייגמר. מכאן המסקנה שיצחק רבין למרות דעותיו חייב לקבוע קווים ברורים ולהודיע על כוונותיו לגבי המדינה הפלשתינאית ולגבי ירושלים. הניסוחים חייבים להיות חד-משמעיים, אחרת הטרור ייילך ויחריף.

ש. והרי יצחק שמיר אמר דברים חד משמעיים?

הרניי: נכון, אבל לא מספיק לומר, ההצהרות חייבות להיות מלוות במעשים בשטח. סתם דיבורים אין בהם תועלת.

ש. מר"ץ והשמאל בעבודה מעוניינים במדינה פלשתינאית?

הרניי: הם לא קובעים. העם יותר חזק מכל אותו חוג המצדד בהקמתה של מדינה פלשתינאית, והעם יכריע ולא הם.

ש. העם נראה בעיני עייף...

הרניי: נכון, אבל כאשר מעירים אותו הוא מתעורר. הבעייה היא של המנהיגות ולא של העם.

הנה העם רואה כי גם במפ"ם רבים על תיקים אז הוא עייף מהפוליטיקאים, אבל, אתגרים של חינוך ועצבה בהחלט מעירים אותו. כדי שאליעזר רונן יהיה שר את מי זה מעניין.

ומי מסוגל לעורר את העם?

ניכנס למצבים חדשים – יקומו מנהיגים חדשים והעם יתעורר משנתו. אל תראנו לא אלמן ישראל.

האדמו"ר מגור זצ"ל ויחסו לארץ-ישראל

הרב יצחק פלקסר מראשי ישיבת "שפת אמת" וחבר במועצת גדולי התורה של "אגודת-ישראל", העיד באחד הכינוסים לסיום הרמב"ם, על עמדתו של האדמו"ר מגור זצ"ל, רבי שמחה בונים אלתר, שנטמן השבוע בהר הזיתים בעניין שלמות הארץ.

הוא סיפר, כי בשעתו, כאשר פורסמו בעתון "המודיע" דברים, לפיהם, "קיים היתר להחזיר שטחים מארץ-ישראל לידי אוייב תמורת הסכם שלום מדומה ומרומה, ביקרתי באותו יום בהיכל קודשו של ב"ק האדמו"ר מגור שהביע בפני את מורת-רוחו על פרסום הדברים האלה ב"המודיע", שאינם נובעים מאהבת ישראל ונוגדים את ההלכה הפסוקה ב"שולחן ערוך". הגר"י פלקסר שליט"א חיזק את עדותו באומרו, כי עוד באותו יום חזר הרבי מגור על עמדתו זו גם באוזני אחד מחשובי חסידי גור, הרב לייב קוטנר.

בקשר לכך גילה הגר"י פלקסר, כי כאשר הכנסת העמידה להצבעה את חוק סיפוח הגולן למדינת ישראל, הורה האדמו"ר מגור לנציגות החסידית בכנסת שלא להצביע נגד החוק. זאת בניגוד להוראה שיצאה מביתו של הגרא"מ שך לחברי הכנסת הרבנים פרוש ולורנץ, להצביע נגד החוק.

האדמו"ר מגור זצ"ל גילה מידת רגישות גבוהה ביותר לצרכיהם של הזוגות הצעירים בישראל, כלל הזוגות הצעירים, והוא לא נח ולא שקט בתביעתו להקים דירות להשכרה ולחילופין להחדיל את הדירות לזוגות הצעירים על-ידי עיקור המסים שמדינת ישראל מטילה על מרכיבי הדירות. כידוע, ממנו יצאה גם ההוראה לקיים ארועים משפחתיים (חתונות וברי-מצוה) בצניעות יתירה וכאשר העלו את מחירי ה"שטריימלך" הזהיר את המוכרים, כי אם לא יורידו את המחיר יילכו כולם. כך גם יצא נגד הפקעת מחירים של "ארבעת המינים" והסיפור שרווח אז בעניין זה, שהאדמו"ר אמים כי ישתמשו באתרוג אחד לכל בית המדרש...